

Oponentský posudek diplomové práce Adama Rady

Rozsahem i pojetím je soubor diplomových obrazů Adama Rady seriózním výsledkem magisterského studia na Akademii výtvarných umění. Diplomantova obhajoba nejenže splňuje nároky na schopnost reflexe vlastní tvorby v širších tematických i uměleckých souvislostech. Je rovněž dokladem autorovy schopnosti zvolené téma analyzovat a vyvozovat z něj závěry pro vlastní praktickou práci.

Z mých specifických pozic na soubor pohlížím jako na dílec mozaiky, která zpodobňuje reakce malby na existenci a význam jiných typů zobrazování. V 21. století jde pochopitelně zejména o technické obrazy digitální podstaty, které v malbě - ale i v jiných oblastech výtvarného umění - převzaly žezlo od svých analogových předchůdců ze století minulého. Neznamená to, že z malby současnosti zmizel vliv televizního vysílání nebo fotografie, kteréžto dominovaly „sféře obrazů“ do nedávné minulosti, pouze došlo k jejich přenesení do jiné oblasti. Jestli tedy malíři reagovali na textury počítačových her, fotografické toky v online sítích a v prostředí internetu vůbec, Rada se k nim řadí, když maluje podle obrovské sbírky fotografických obrazů v aplikaci Google Earth.

Adam volí perspektivy, které v aplikaci lze zaujmout, a zároveň dohledává hraniční pozice, v nichž tato mapa vyzrazuje více o své povaze prostřednictvím chyb a deformací. Rada ví, že není první, kdo k povaze prostředí za texturami upřel pozornost, ale nachází v nich inspiraci pro malbu, která jeho slovy „vrhá výjevy do kontextu dějin umění. Což je v podstatě sbírka nejrozumnějších přístupů k zobrazování, reality i fikce“. Zajímá ho, jakým způsobem „algoritmy vyvářejí vlastní stylizace“, které vznikají kvůli nedostatkům v technologii, která zčásti nezávisle zpracovává dodaná data.

Myslím, že právě zde vzniká zajímavý prostor pro kladení dotazů diplomantovi:

V předchozím odstavci jsem zestručnil - a snad ne příliš - problematiku zobrazování v aplikaci GE. Uvažoval jste jako malíř o transpozici „algoritmické vizualizace“ do procesu malby? Je pro vás zajímavé uvažovat o rovině malby nezávislého (nebo alespoň nezávislejšího) zpracování malby malbou? Nebo je pro vás naopak důležitá vazba malířství na individuální, rukodělný akt?

Také ve víceméně „naturalistickém“ zobrazování podle předlohy se nabízí řada cest, jak k zamýšlenému zobrazení dospět? Proč jste se rozhodl pro ty, které jste použil?

V závěrečné části obhajoby se Adam zabývá několika aspekty „kondenzovaného turismu“, zaměnitelnosti zachycovaných míst a zejména „selektivní globalizací“ v aplikaci GE, kdy upozorňuje na

nevyváženost mezi zobrazováním euroamerického prostoru a zbytku světa. Zdá se, že druhý aspekt ovšem nebyl pro diplomanta důležitým při volbě malovaných míst. Proto se tedy ptejte ještě naposledy:

Jakým způsobem jste sám selektoval, když jste mezi urbánnímu strukturami vybíral předobrazy svých maleb? Jednal jsme jako ignorant? Byla tato případná ignorance více projevem vaší teze o „virtuální turistice bez vyšších cílů“, nebo více projevem povrchního krajinářství, kdy se malíř zajímá hlavně o atraktivní kompozici, než o to, co maluje?

Ani z jednoho diplomanta nechci obviňovat, pouze se zajímám o osobní reflexi této problematiky, a postojů, který umělec zaujímá k předmětu zobrazování. Práci považuji za aktuální, diplomanta doporučuji k obhajobě s návrhem hodnocení výborně.

Jiří Ptáček

